T.C. MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI

MEGEP (MESLEKİ EĞİTİM VE ÖĞRETİM SİSTEMİNİN GÜÇLENDİRİLMESİ PROJESİ)

BİLİŞİM TEKNOLOJİLERİ

NESNE TABANLI PROGRAMLAMA 6

ANKARA 2007

Milli Eğitim Bakanlığı tarafından geliştirilen modüller;

- Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığının 02.06.2006 tarih ve 269 sayılı Kararı ile onaylanan, Mesleki ve Teknik Eğitim Okul ve Kurumlarında kademeli olarak yaygınlaştırılan 42 alan ve 192 dala ait çerçeve öğretim programlarında amaçlanan mesleki yeterlikleri kazandırmaya yönelik geliştirilmiş öğretim materyalleridir (Ders Notlarıdır).
- Modüller, bireylere mesleki yeterlik kazandırmak ve bireysel öğrenmeye rehberlik etmek amacıyla öğrenme materyali olarak hazırlanmış, denenmek ve geliştirilmek üzere Mesleki ve Teknik Eğitim Okul ve Kurumlarında uygulanmaya başlanmıştır.
- Modüller teknolojik gelişmelere paralel olarak, amaçlanan yeterliği kazandırmak koşulu ile eğitim öğretim sırasında geliştirilebilir ve yapılması önerilen değişiklikler Bakanlıkta ilgili birime bildirilir.
- Örgün ve yaygın eğitim kurumları, işletmeler ve kendi kendine mesleki yeterlik kazanmak isteyen bireyler modüllere internet üzerinden ulaşılabilirler.
- Basılmış modüller, eğitim kurumlarında öğrencilere ücretsiz olarak dağıtılır.
- Modüller hiçbir şekilde ticari amaçla kullanılamaz ve ücret karşılığında satılamaz.

İÇİNDEKİLER

AÇIKLAMALAR	ii
GİRİŞ	1
ÖĞRENME FAALİYETİ-1	3
1. RAPORLAMA	3
1.1. Crystal Reports	3
1.2. Projeye Crystal Reports Dosyasının Eklenmesi	3
1.3. Projede Rapor Dosyasına Ulaşmak	8
1.4. Rapor Dosyasına Text Object Eklemek	.10
1.5. Rapora Özel Alanların Eklenmesi	.11
1.6. İstenilen Kayıtları Rapora Yazdırmak	.11
UYGULAMA FAALİYETİ	.14
ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME	.15
ÖĞRENME FAALİYETİ-2	.16
2. GRAFİK AYGITI ARABİRİMİ (GDI)	.16
2.1. Kare veya Dikdörtgen Çizmek	.17
2.2. Daire ve Elips Çizmek	. 18
2.3. Daire Dilimi Çizmek	.18
2.4. Çizgi Çizmek	. 19
2.5. Poligon Çizmek	.20
2.6. Yazı Yazmak	.21
UYGULAMA FAALİYETİ	.23
ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME	.24
ÖĞRENME FAALİYETİ-3	.25
3. KURULUM	.25
3.1. Kurulum Projesi Hazırlamak	.25
3.2. Sihirbazı Kullanmadan Kurulum Projesi Hazırlamak	. 31
UYGULAMA FAALİYETİ	. 34
ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME	.35
MODÜL DEĞERLENDİRME	.36
CEVAP ANAHTARLARI	.37
KAYNAKÇA	. 38

AÇIKLAMALAR

KOD	482BK0079		
ALAN	Bilişim Teknolojileri		
DAL/MESLEK	Veritabanı Programcılığı		
MODÜLÜN ADI	Nesne Tabanlı Programlama 6		
MODÜLÜN TANIMI	Raporlama (Crystal Reports), grafik fonksiyonları ve projenin kurulumunu oluşturma uygulamalarını yapabilme ile ilgili öğrenme materyalidir.		
SÜRE	40/32		
ÖN KOŞUL	Nesne Tabanlı Programlama 5 modülünü bitirmiş olmak		
YETERLİK	Nesne tabanlı programlamada raporlama, grafik fonksiyonları ve projenin kurulumunu oluşturmak		
MODÜLÜN AMACI	 Genel Amaç Gerekli ortam sağlandığında, rapor, grafik ve kurulum uygulamaları yapabileceksiniz. Amaçlar Rapor oluşturabileceksiniz. Grafikler çizebileceksiniz. Projenizin kurulumunu gerçekleştirebileceksiniz. 		
EĞİTİM ÖĞRETİM ORTAMLARI VE DONANIMLARI	Ortam Atölye, laboratuvar, ev, bilgi teknolojileri ortamı (İnternet) vb. kendi kendinize veya grupla çalışabileceğiniz tüm ortamlar. Donanım Programlama dilini çalıştırabilecek yeterlikte bilgisayar, yedekleme için gerekli donanım (cd yazıcı, flash bellek), raporlama için yazıcı, sayfa için internet bağlantısı, kâğıt ve kalem		
ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME	Modülün içinde yer alan her öğrenme faaliyetinden sonra verilen ölçme araçlarıyla ve modül sonunda öğretmeniniz tarafından belirlenecek ölçme aracıyla değerlendirileceksiniz		

GİRİŞ

Sevgili Öğrenci,

Okul yaşantınızda öğreneceğiniz her konu, yaptığınız her uygulama ve tamamladığınız her modül bilgi dağarcığınızı geliştirecek ve ilerde atılacağınız iş yaşantınızda size başarı olarak geri dönecektir. Eğitim sürecinde daha özverili çalışır ve çalışma disiplinini kazanırsanız başarılı olmamanız için hiçbir neden yoktur.

Günümüzde Windows tabanlı görsel programlama dillerinin hızla gelişmekte olduğu ve kullanımının oldukça yaygınlaştığı görülmektedir. Bu programlama dilleri ile sizler programlama mantığını ve becerisini çok daha kolay kavrayacaksınız.

Bu modülle, .NET görsel programlama dillerinde kullanılan **raporlama**, **grafik** ve **kurulum dosyası hazırlama** uygulamalarını öğreneceksiniz.

Bu modülde anlatılan konuların tümünü öğrendiğinizde, daha önceden Nesne Tabanlı Programlama diliyle oluşturulmuş projelerinizde kullandığınız bilgileri Crystal Reports yazılımını kullanarak ekranda görüntületebilecek veya yazıcıdan döküm alabileceksiniz. Grafik metotlarını kullanarak projelerinize görsellik katabileceksiniz. Ayrıca projenizi başka bilgisayarlara kurmak istediğinizde size yardımcı olacak kurulum dosyası hazırlamayı öğreneceksiniz.

ÖĞRENME FAALİYETİ-1

AMAÇ

Crystal Reports ile veritabanınızdaki verilerin çeşitli amaçlar doğrultusunda rapor olarak görüntülenmesini öğrenebileceksiniz.

ARAȘTIRMA

Raporlamanın hangi amaçlarla kullanıldığını araştırınız.

1. RAPORLAMA

1.1. Crystal Reports

Nesne tabanlı programlama dilinde yapılan işlemler formlar kullanılarak sabit diske kaydedilmektedir. Bu bilgilerin yazıcıdan yazdırılması gerekecektir. Bilgilerin yazdırılması için Crystal Reports paket programı kullanılmaktadır. Crystal Reports paket programı, sadece bir programlama dili için geliştirilmiş bir yazılım değildir. Diğer tüm programlama dillerini de desteklemektedir. Crystal Reports programını öğrendikten sonra rapor hazırlayıp bilgileri yazdırmanın çok kolay olduğunu göreceksiniz.

1.2. Projeye Crystal Reports Dosyasının Eklenmesi

Projenizde bulunan veri tabanındaki bilgilere ulaşmak ve ulaştığınız bu bilgileri yazıcıdan yazdırmak için projenize bir Crystal Reports dosyasını eklemelisiniz.

Bunun için, New Project komutunu vererek yeni bir WindowsApplication oluşturunuz. Project menüsünden Add New Item komutunu tıklatınız.

Resim 1.1: Project menüsünden Add New Item komutu

Açılan iletişim kutusunun Templates alanından Crystal Reports'u seçiniz.

Resim 1.2: Crystal Reports'un seçilmesi

Open düğmesine tıkladığınızda Crystal Reports'un kayıt sihirbazı karşınıza gelecektir. Bu iletişim kutusunun işlemlerini daha sonra ayarlamak için Register Later düğmesine tıklatın. Ekrana Crsytal Report Gallery iletişim kutusu gelecektir.

Crystal Report Gallery				
Create a New Crystal Report Document Image: Subsection of the second				
Guides the creation of a typical report.				
Help				

Resim 1.3: Crystal Report Gallery iletişim kutusu

Bu iletişim kutusunda iki bölüm vardır. Birinci bölümde yani Create a New Crystal Report Document bölümünde rapor dosyasının hangi yöntemle oluşturulacağı seçilir. Using the Report Expert seçimiyle sihirbaz yardımıyla bir rapor dosyası oluşturabilir. As a Blank Report seçimiyle boş bir rapor dosyası oluşturabilirsiniz. From an Existing Report seçimiyle de var olan bir rapor dosyasını kullanabilirsiniz. İkinci bölüm olan Choose an Expert bölümünde de yapacağınız raporun biçimini seçebilirsiniz.

Using the Report Expert seçimini ve Standart Expert'i seçerek OK düğmesine tıklatınız. Ekrana Standart Report Expert iletişim kutusu gelecektir.

🗉 Standard Report Expert 🛛 🔀					
Data Fields Group Total Top N Chart Select Style					
Available data sources:	Tables in report:				
 ⊕ OLE DB (ADO) ⊕ OBC (ADO) ⊕ Database Files ⊕ Favorites ⊕ History ⊕ More Data Sources 					
	Insert Table Delete Table Add Index				
Blank Report	Help << Back Next >> Finish				

Resim 1.4: Standart Report Expert iletişim kutusu

Bu iletişim kutusunda sekiz sekme bulunmaktadır. Bu ana kadar modüllerinizde Access veri tabanı kullandığınız için Data sekmesinde bulunan OLE DB(ADO) seçeneğinin üzerinde fareyle çift tıklatın. Ekrana OleDb bağlantının yapılabilmesi için yine bir sihirbaz gelecektir.

OLE DB (ADO)	×				
ULE US Provider Select a provider from the list or select a data link file.					
Provider: MediaCatalog/B DLE DB Provider MediaCatalog/Netp8 dDB DLE DB Provider MediaCatalog/VebD8 DLE DB Provider Microsoft Disn Hismetteri için DLE DB Provider Microsoft 43 351 DLE DB Provider Microsoft ULE DB Provider for Data Mining Microsoft DLE DB Provider for Data Mining Microsoft DLE DB Provider for Data Mining Microsoft DLE DB Provider for Indexing Serv Microsoft DLE DB Provider for Indexing Serv Microsoft DLE DB Provider for Indexing Serv					
Use Data Link File:	Г				
Microsoft Data Link File:					
< Greri ile	eri> Son İptal Yardım				

Resim 1.5: OLE DB (ADO) iletişim kutusu

Access veri tabanı için Jet 4.0 sağlayıcı (provider) kullanıldığından Microsoft Jet 4.0 OLE DB Provider'ı seçip İleri düğmesine tıklatınız. Sihirbazın bir sonraki adımı olan "Connection Information" ekrana gelecektir.

OLE DB (ADO)					
Connection Information Provide necessary information to log on to the chosen data source.					
Database Name:	C:\Documents and Settings\Sef\Belgelerim\tel				
Database Type:	Access				
User ID:	Admin				
Password:					
Jet System Database:					
Jet Database Password:					
< Geri lleri >	Son iptal Yardım				

Resim 1.6: Bağlantı bilgileri

Database Name alanına bağlantı kuracağınız veri tabanının adını yazın veya alanın sağ tarafındaki düğmeye tıklatarak veri tabanınızı seçiniz. Son düğmesine tıklatarak işlemi bitiriniz. Veri tabanınızda bulunan tablonun eklendiğini göreceksiniz. Tabloyu işaretleyip Insert Table düğmesine tıklatınız. Böylece raporda kullanacağınız olan tabloyu seçmiş olacaksınız.

Standard Report Expert					
Data Fields Group Total Top N Chart Select Style					
Choose data to report on. You can choose multiple ta	ables and add indexes.				
Available data sources:	Tables in report:				
Project Data Oka Data Oka Data Oka Data Oka Data Oka Data Oka Data Oka Data Oka Data Oka Data Oka Data Oka Data Oka Data Oka Data Oka Data Oka Data Oka Data Oka Oka Data Oka	rehber				
Blank Report	Help << Back Next >> Finish				

Resim 1.7: Raporda kullanılacak tablonun seçilmesi

- Eklenen tablolar arasında kullanılmayacak tablo varsa Delete Table düğmesiyle seçtiğiniz tabloyu rapordan çıkarabilirsiniz. Eğer birden fazla tablo eklemiş olsaydınız sekmelerin arasına Links sekmesi de eklenmiş olacaktı.
- Next düğmesine tıkladığınızda ikinci adım olan Fields sekmesi ekrana gelecektir.

Standard Report Expert	
Data Fields Group Total Top N Choose the information to display on the rep Select the available fields that contain the d Available Fields: Choosements and Settings/Set/Set Breport Fields: Breport Fields: Breport Fields: Breber	Chart Select Style ort lata you want to report on. Then add them to the Fields to Display list. Fields to Display: Fields to Display: Fields to Display: Fields to Display: rehber.sound rehb
Browse Data Formula	Column Heading: telefon
Blank Report	Help << Back Next >> Finish

Resim 1.8: Fields sekmesi

Fields sekmesinde raporda kullanacağınız alanları seçmeniz gerekir. Alan adlarını tek tek seçip Add düğmesine tıklayarak raporda görüntülenmesini sağlayabilirsiniz. Tabloda bulunan tüm alanların raporda görüntülenmesini istiyorsanız Add All düğmesine tıklamalısınız. Field to Display alanına eklediğiniz alanların üzerine tıklayıp Browse Data düğmesine tıklarsanız alan içeriğini görebilirsiniz.

🖽 rehber.ad	
Type: String Length: 50	
A.Rıza Abdullah Abdülkerim Ali Aliye Aydın Bahar Bektaş	
	Close

Resim 1.9: Alan içeriğinin görünümü

Next düğmesine tıkladığınızda Group sekmesi aktif olacaktır. Birden fazla tablonun kullanılması halinde tablolarınızda bulunan ortak bir alana göre raporunuzda gruplandırma yapabilirsiniz. Style sekmesinde de raporunuza uygun bir stil seçip Finish düğmesine tıklatınız. Böylece bir rapor projenize eklenmiş olacaktır.

C 1		Count ID		4
Sta	art Page Form1.cs [Design]	LrystalReport1.rpt*		N P A
	• • • 1 • • • 2 • • • 3 • •	•4•••5•••6•••7•	· · 8 · · · 9 · · · 10 · · · 11 · · · 12 · ·	13 - 1 - 14 - 1 - 15 - 1 - 16 - 1 - 1
	Report Header (Section1)			
•				
	Page Header (Section2)			
-	PrintDate]			
1	ad] soyad] adres	<u>telefon</u>
	Details (Section3)			
•	ad] şoyad] adres] telefon
	Report Footer (Section4)			
•				
	Page Footer (Section5)			
•				
17				
-				

Resim 1.10: Crystal Report'un projeye eklenmesi

1.3. Projede Rapor Dosyasına Ulaşmak

Raporu oluşturduktan sonra raporun çalıştırılması için gerekli birkaç adım daha vardır.

Raporun görüntülenmesi için formunuza bir düğme (button) ekleyiniz.

🔜 Form1	
_	
	Raporu Görüntüle

Resim 1.11: Forma düğmenin eklenmesi

- Projenize bir form daha ekleyiniz. ToolBox'tan raporun görüntülenmesi için kullanılan CrystalReportViewer nesnesini ikinci formunuza yerleştiriniz.
- İkinci forma yerleştirdiğiniz CrystalReportViewer nesnesinin ReportSource özelliğine hazırladığınız raporu tanımlayınız. Browse düğmesine tıklatarak raporunuzun yolunu tanımlayabilirsiniz (Oluşturduğunuz rapor dosyası projenizin aktif dizininde yer almaktadır. Örnek verecek olursak, C:\Documents and Settings \Administrator\ Belgelerim\ Visual Studio Projects\Rapor1\ CrystalReport1.rpt).

Resim 1.12: DataSource özelliğinin belirtilmesi

Open an Existin	ng Crystal Repo	rt		? 🗙
Konum:	🗀 Rapor1	•	수 🗈 💣 📰 •	
En Son Kullandıklarım Masaüstü Belgelerim Bilgisayarım	in iobj III (4C493A53-87 IIII (CrystalReport)	AD-48AD-8C29-FA1C115CA392}		
Ağ Bağlantılarım	Dosya adı:	CrystalReport1	•	Aç
	Dosya türü:	Report files (*.rpt)	•	İptal

Resim 1.13: CrystalReport'un seçilmesi

Birinci forma eklediğiniz düğmenin Click() metoduna raporun görüntülenmesi için gerekli kodları yazınız.

```
private void button1_Click(object sender, System.EventArgs e)
{
    Form2 Goster=new Form2();
    Goster.ShowDialog();
}
```

Projenizi çalıştırıp Raporu Görüntüle düğmesine tıkladığınızda veritabanınızdaki bilgiler rapor dosyasında gösterilecektir.

♦ ► ► ■ □ × ■	8 🚓 🎫 🤍 - 🚧			
M	lainHeport			
	Γ			~
	19 11 2007			
	18.11.2006			
	ad	sovad	adres	
	Yasemin	CAN	İstanbul	_
	Cevlin	TÜRK	İzmir	
	Alive	TAYLAN	Ankara	
	Kenan	BİLGE	Adana	
	Mehmet	CIFTCIOĞLU	Ankara	
	Ali	BICER	İstanbul	
	Osman	TAS	Tekirdağ	
	Rașit	TEMREN	Edirne	
	Tolga	DOĞAN	İstanbul	
	Nurullah	KARABACAK	Ankara	
	Sati	GÜNDOĞMUŞ	Ankara	
	Emrah	DİKMEN	İzmir	
	Emine	KARTAL	İzmir	
	Hasan Ali	POYRAZ	Denizli	-
	Selim	INCE	Muõla	×
<				>

Resim 1.14: Rapor dosyasında bilgilerin görüntülenmesi

1.4. Rapor Dosyasına Text Object Eklemek

Rapor dosyanızda bulunan alan ve rapor başlıklarınızı değiştirebilirsiniz veya başka başlıklar ekleyebilirsiniz.

Projenize eklediğiniz CrystalReport1 aktifken ToolBox'tan Text Object nesnesini seçin ve Page Header alanına ekleyiniz.

	Page Header (Section)	2)		
	- PrintDate	<u>MÜŞTERİ B</u> İ	<u>LGİLERİ</u>	
Toolbox 🛛 🕂 🗙	- ad] so vad	adres	telefo
Crystal Reports 🛛 🔺	Details (Section3)			
Nointer	- ad Report Footer (Section] goyad 14)] adres] į́telefo
🏚 Text Object	Page Footer (Section5	i)		
Line Object	: _			
🔊 Box Object	· -			

Resim 1.15: Text Object'in Page Header'a yerleştirilmesi

Eklediğiniz Text Object'in içeriğini istediğiniz gibi düzenleyebilir, yazı tipini, yazı boyutunu, kalın ya da italic olup olmamasını belirleyebilirsiniz.

1.5. Rapora Özel Alanların Eklenmesi

Rapor dosyanıza özel alanlar da ekleyebilirsiniz. Bunun için, Field Explorer penceresindeki Special Fields seçeneğinde bulanan özel alanlardan istediğiniz birini raporunuza yerleştirerek görüntülenmesini sağlayabilirsiniz.

Resim 1.16: Field Explorer penceresi

Özel alanlardan bazıları şunlardır:

- Print Date ve Print Time, raporun yazdırıldığı tarih ve saati görüntüler.
- Page Number, raporda bulunan sayfa numaralarını gösterir.
- File Author, dosyayı yazan kişinin adını görüntüler.

1.6. İstenilen Kayıtları Rapora Yazdırmak

Veri tabanınızda bulunan kayıtları rapor dosyasına yazdırırken belirli bir kriter uygulayarak sadece istenilen kayıtların rapora yazdırılmasını sağlayabilirsiniz.

İstenilen kayıtların rapora yazdırılmasını uygulamalı olarak yapalım.

Yeni bir WindowsApplication oluşturunuz ve formunuzu aşağıdaki gibi tasarlayınız.

🖶 Form1		
Aranan Adresteki İlin A	dını Giriniz	
	Raporda Göster	

Resim 1.17: Formun tasarlanması

- Projenize ikinci bir form ve daha önceden öğrendiğiniz şekilde bir CrystalReport nesnesi ekleyiniz.
- İkinci formunuza bir oleDbDataAdapter ekleyerek veri tabanınızla bağlantısı sağlayarak ilgili alanları seçiniz.
- oleDbDataAdapter nesnesinin Properties penceresinden Generate Dataset linkine tıklatarak DataSet'inizi oluşturunuz.
- İkinci formunuza ToolBox'tan CrystalReportViewer nesnesini ekleyiniz.
- Birinci formunuzdaki Raporu Göster düğmesine çift tıklatarak Click() metodunu aşağıdaki gibi düzenleyiniz.

```
public static string il_adi;
private void button1_Click(object sender, System.EventArgs e)
{
    il_adi=textBox1.Text;
    Form2 Goster=new Form2();
    Goster.ShowDialog();
}
```

Text kutusundan girilen il adı public olarak tanımlanmış il_adi değişkenine aktarılmıştır.

İkinci formunuzun Load() metodunu da aşağıdaki gibi düzenleyiniz.

```
private void Form2_Load(object sender, System.EventArgs e)
{
    CrystalReport1 Rapor=new CrystalReport1();
    string Kriter,ara;
    ara=Form1.il_adi;
    Kriter="Select * From rehber Where adres='"+ ara +"'";
    oleDbDataAdapter1.SelectCommand.CommandText=Kriter;
    oleDbDataAdapter1.Fill(dataSet11.Tables["rehber"]);
    Rapor.SetDataSource(dataSet11.Tables["rehber"]);
    crystalReportViewer1.ReportSource=Rapor;
}
```

• CrystalReport1 nesnesinden Rapor isimli bir değişken türetilmiştir.

- Uygulanacak ölçüt ve aranacak il adı string tipte tanımlanmıştır.
- Form1'de public olarak tanımlanan il_adi değişkeni ara değişkenine aktarılmıştır.
- Kriter olarak belirlenecek SQL kodu yazılarak Kriter değişkenine aktarılmıştır.
- Bu kriter oleDbDataAdapter'in text'i olarak belirlenmiştir.
- Tablodaki bilgiler DataSet'e aktarılmıştır.
- Rapor değişkeninin DataSource'u belirlenmiştir.
- Bilgiler crystalReportViewer'e gönderilmiştir.

Projenizi çalıştırıp aranan adresin il adını giriniz.

🖶 Form1			
Aranan Adresteki İlin A	dını Giriniz	Ankara	
	Raporda	ı Göster	

Resim 1.18: Projenin çalıştırılması

Raporda Göster düğmesine tıkladığınızda belirtilen ölçüte uygun olarak sonuçlar rapor dosyasında görüntülenecektir.

Resim 1.19: Kritere uygun sonuçların raporda gösterilmesi

UYGULAMA FAALİYETİ

İşlem Basamakları	Öneriler
Veri tabanıyla bağlantısı olan bir projenizi açınız veya yeni bir proje oluşturunuz.	 Önceki örneklerde yapmış olduğunuz projelerinizi kullanabilirsiniz.
Projenize bir Crystal Report ekleyiniz.	Project menüsünden Add New Item komutunu tıklatarak Crystal Report'u seçebilirsiniz.
 Bir rapor oluşturunuz. 	Crystal Report Gallery iletişim kutusundan Using the Report Expert'i seçebilirsiniz.
 Rapor dosyasının OLE DB bağlantısını yapınız. 	 Standart Report Expert penceresindeki Data sekmesini kullanabilirsiniz.
Raporda kullanacağınız tabloyu seçiniz.	 Data sekmesinde, tabloyu seçerek Insert Table komutunu tıklayarak tabloyu ekleyebilirsiniz.
 Raporda gösterilecek alanları tanımlayınız. 	Fields sekmesinde tablo adını seçerek Add All komutunu düğmesini tıklayarak alanları ekleyebilirsiniz.
 Rapor dosyasına yazar adını ve dosyanın oluşturulma tarihini ekleyiniz. 	 Field Explorer penceresinden Special Fields alanından File Author ve File Creation Date komutlarını tıklayarak raporun Page Header kısmına ekleyebilirsiniz.
 Rapor sayfasının başına uygun bir başlık ekleyiniz. 	ToolBox'ın Crystal Reports sekmesinden Text Object'i seçerek raporun Page Header'ına ekleyebilirsiniz.
 Projede formunuza bir Button nesnesi ekleyiniz. 	 ToolBox'ta Windows Forms sekmesinden ekleyebilirsiniz.
 İkinci bir formu projenize ekleyiniz. 	Project menüsünden Add Windows Forms komutunu tıklayabilirsiniz.
 Bir CrystalReportViewer nesnesini ikinci forma yerleştiriniz. 	 ToolBox'ta Windows Forms sekmesinden ekleyebilirsiniz.
 CrystalReportViewer nesnesinin rapor kaynağını belirtiniz. 	ReportSource özelliğinden yapabilirsiniz.
 Birinci formdaki Button nesnesine tıklandığında raporu görüntülemesini sağlayınız. 	 Button nesnesinin Click() metoduna yazabilirsiniz.
Projenizi çalıştırınız.	 Debug menüsünden Start komutunu verebilirsiniz.

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

Aşağıdaki soruları dikkatlice okuyarak doğru/yanlış seçenekli sorularda uygun harfleri yuvarlak içine alınız.

- 1. Projenize Crystal Reports dosyasını eklemek için Project menüsünden Add New Item/Crystal Reports yolu izlenir (D/Y).
- 2. Rapor dosyasının hangi yöntemle oluşturulacağını Crystal Report Gallery iletişim penceresinden belirleriz. (D/Y).
- 3. Var olan bir rapor dosyasını kullanmak için Crystal Report Gallery penceresinden seçeneği seçilir.
- 4. nesnesi raporun ekranda görüntülenmesini, yazıcıdan çıktı alınmasını sağlayan bir nesnedir.
- 5. Projeye sayfa başlığı eklemek için aşağıdakilerden hangisi kullanılır?
 A) CrystalReports/Line Object
 B) CrystalReports/Text Object
 C) CrystalReports/Box Object
 D) CrystalReports/Pointer
- 6. Raporun yazdırıldığı saati rapora eklemek için nesnesi kullanılır.

DEĞERLENDİRME

Cevaplarınızı cevap anahtarı ile karşılaştırınız. Doğru cevap sayınızı belirleyerek kendinizi değerlendiriniz. Yanlış cevap verdiğiniz ya da cevap verirken tereddüt yaşadığınız sorularla ilgili konulara geri dönerek tekrar inceleyiniz. Tüm sorulara doğru cevap verdiyseniz diğer öğrenme faaliyetine geçiniz.

ÖĞRENME FAALİYETİ-2

Grafik metotlarını kullanarak form üzerine çeşitli çizimler yapmayı öğreneceksiniz.

ARAȘTIRMA

Daha önce öğrendiğiniz grafik komutlarıyla ne gibi çizimler yapabiliyordunuz? Araştırınız.

2. GRAFİK AYGITI ARABİRİMİ (GDI)

Bu sınıflar ve metotlar, form üzerine grafiksel çizimler, şekiller ve metinler çizilirken kullanılır. Bu sınıflar ve metotlar, System.Drawing isim uzayında bulunurlar. System.Drawing isim uzayı (namespace) içinde çizim için kullanılan çok sayıda sınıf vardır. Bunlardan bazıları şunlardır:

- Graphics: Çizimi oluşturacak metotları içerir.
- Pen: Çizim için kullanılacak kalemin rengini ve genişliği ayarlamak için kullanılır.
- Brush: Fırçanın renk ve desenini ayarlamak için kullanılan sınıftır.
- Color: Çizimde kullanılacak rengi ayarlamak için kullanılan sınıftır.
- Font: Yazım için kullanılacak sınıftır.
- Point: Çizimde kullanılacak koordinatları belirlemek için kullanılır.
- Rectangle: Dikdörtgen alanı tanımlamak için kullanılır.
- > Path: Birden fazla çizimi tek bir çizim nesnesi altında toplamak için kullanılır.

Çizim için gerekli metotlar **Graphics** sınıfı içindedir. Diğer sınıflar çizim için gerekli ayarları yapmayı sağlar.

System.Drawing isim uzayı projelere standart olarak eklenir. **CreateGraphics()** metodu ile grafik nesnesine ait yüzey oluşturulur. CreateGraphics() metoduyla oluşturulan nesne kullanıldıktan sonra **Dispose()** metoduyla bellekten silinmelidir. Grafiksel şekiller formun **Paint()** metodunda oluşturulur.

2.1. Kare veya Dikdörtgen Çizmek

Kare veya dikdörtgen çizebilmek için DrawRectangle() metodu kullanılır.

Örnek

Resim 2.1: Kare ve Dikdörtgen çizimi

Form üzerine Resim 2.1'deki gibi bir kare ve dikdörtgen çizebilmek için formun Paint() metodunu aşağıdaki gibi düzenlemeniz gerekir.

```
private void Form1_Paint(object sender, System.Windows.Forms.PaintEventArgs e)
{
    Graphics Kare;
    Pen KareKalemi=new Pen(Color.Red,6);
    Kare=this.CreateGraphics();
    Kare.DrawRectangle(KareKalemi,10,10,50,50);
    Graphics Dortgen;
    Pen DortgenKalemi=new Pen(Color.Blue,6);
    Dortgen=this.CreateGraphics();
    Dortgen.DrawRectangle(DortgenKalemi,70,70,140,80);
}
```

Bu metotta, Graphics sınıfından Kare ve Dortgen değişkenleri tanımlanmıştır. Pen sınıfıyla çizginin rengi ve kalınlığı (piksel olarak) belirlenmiştir. Kalınlık belirtilmezse default (varsayılan) değeri 1 piksel'dir. CreateGraphics() metoduyla Pen nesnesi hazırlanmıştır. DrawRectangle() metoduyla da çizgi özelliklerini içeren Pen tipindeki değişken (KareKalemi, DortgenKalemi) ve dikdörtgenin koordinatları belirlenmiştir.

Dikdörtgenin içinin dolu olmasını istiyorsanız DrawRectangle() yerine FillRectangle() metodunu, Pen() metodu yerine de SolidBrush() metodunu kullanabilirsiniz.

Nesnelerin bellekten çıkarılması için de Kare.Dispose() ve Dortgen.Dispose() satırları projeye eklenir.

Çizimleri silmek için Clear() metodu kullanılır. Silme işlemi aslında bir boyama işlemidir. Silme işlemi için çizim alanını zeminde kullanılan renge boyamak gerekir.

e.Graphics.Clear(this.BackColor);

2.2. Daire ve Elips Çizmek

Daire ve elips çizmek için kullanılan metot DrawEllipse() metodudur. **Örnek**

Resim 2.2: Daire ve Elips çizimi

Resim 2.2'deki gibi daire ve elips çizebilmek için Paint() metodunu aşağıdaki gibi düzenleyiniz.

```
private void Form1_Paint(object sender, System.Windows.Forms.PaintEventArgs e)
{
    Graphics Daire;
    Pen DaireKalemi=new Pen(Color.Black,5);
    Daire=this.CreateGraphics();
    Daire.DrawEllipse(DaireKalemi,10,10,50,50);
    Graphics Elips;
    Pen ElipsKalemi=new Pen(Color.Cyan,5);
    Elips=this.CreateGraphics();
    Elips.DrawEllipse(ElipsKalemi,70,70,140,80);
}
```

İçi dolu daire ve elips çizebilmek için FillEllipse() metodunu kullanmalısınız.

2.3. Daire Dilimi Çizmek

Daire dilimi çizmek için kullanılan metot DrawPie() metodudur.

Örnek

Resim 2.3: Dilim çizimi

Resim 2.3'teki gibi daire dilimi çizebilmek için Paint() metodunu aşağıdaki gibi düzenleyiniz.

```
private void Form1_Paint(object sender, System.Windows.Forms.PaintEventArgs e)
{
    Graphics Dilim;
    Pen DilimKalemi=new Pen(Color.Black,5);
    Dilim=this.CreateGraphics();
    Dilim.DrawPie(DilimKalemi,10,10,100,100,45,200);
}
```

DrawPie() metodunun kullanım şekli şöyledir.

DrawPie(Pen nesnesi, X, Y, genişlik, yükseklik, başlangıç açısı, bitiş açısı);

İçi dolu daire dilimi çizebilmek için FillPie() metodunu kullanmalısınız.

Yay çizebilmek içinse DrawArc() metodu kullanılmalıdır.

2.4. Çizgi Çizmek

Çizgi çizmek için kullanılan metot DrawLine() metodudur.

Örnek

Resim 2.4: Çizgi çizimi

Resim 2.4'teki gibi çizgi çizebilmek için Paint() metodunu aşağıdaki gibi düzenleyiniz.

```
private void Form1_Paint(object sender, System.Windows.Forms.PaintEventArgs e)
{
    Graphics Cizgi;
    Pen CizgiKalemi=new Pen(Color.Black,10);
    Cizgi=this.CreateGraphics();
    Cizgi.DrawLine(CizgiKalemi,30,30,100,100);
}
```

2.5. Poligon Çizmek

Poligon çizmek için kullanılan metot DrawPolygon() metodudur. Poligon çiziminde Point nesnesinden yararlanılır. Bu nesne yardımıyla koordinatlar kolayca belirtilebilir. Poligonun oluşumu için dört veya daha fazla noktanın tanımlanması gerekir.

Formun sol üst noktası orijindir yani 0,0 noktasıdır. İleri doğru gittikçe X değeri artar, aşağıya doğru gittikçe ise Y değeri artar.

Örnek

Resim 2.5: Poligon çizimi

Resim 2.5'teki gibi çizgi çizebilmek için Paint() metodunu aşağıdaki gibi düzenleyiniz.

```
private void Form1 Paint(object sender, System.Windows.Forms.PaintEventArgs e)
{
    Graphics Poligon;
    Pen PoligonKalemi=new Pen(Color.Black,3);
    Point[] Point=new Point[6];
    Poligon=this.CreateGraphics();
    Point[0].X=70;
    Point[0].Y=40;
    Point[1].X=140;
    Point[1].Y=40;
    Point[2].X=200;
    Point[2].Y=120;
    Point[3].X=140;
    Point[3].Y=200;
    Point[4].X=70;
    Point[4].Y=200;
    Point[5].X=20;
    Point[5].Y=120;
    Poligon.DrawPolygon(PoligonKalemi,Point);
```

2.6. Yazı Yazmak

Form üzerine yazı yazmak için kullanılan sınıf Font sınıfıdır. Formların üzerine yazı yazılırken DrawString() metodu kullanılır. Bu metodun kullanımı şöyledir.

DrawString("Yazdırılacak Metin", Yazı Tipi, Yazı Rengi, Koordinat);

Örnek

Resim 2.6: Forma yazı yazma

Resim 2.6'daki gibi yazı yazabilmek için DoubleClick() metodunu aşağıdaki gibi düzenleyiniz.

```
private void Form1_DoubleClick(object sender, System.EventArgs e)
{
    Graphics Metin;
    Metin=this.CreateGraphics();
    Font Yazi_tip=new Font("Verdana",14,FontStyle.Underline);
    SolidBrush Yazi_Rengi=new SolidBrush(Color.BlueViolet);
    PointF Yer=new PointF(30,30);
    Metin.DrawString("ANKARA",Yazi_tip,Yazi_Rengi,Yer);
}
```

Koordinat belirlenirken PointF sınıfından yararlanılır.

Kullanıcının mevcut fontlardan istediğini seçmesi için metoda ToolBox'tan bir FontDialog nesnesi yerleştirilir.

🔢 SaveFileDialog
FolderBrowserDi
FontDialog
💽 ColorDialog
📷 PrintDialog

Resim 2.7: FontDialog nesnesi

DoubleClick() metodunu aşağıdaki gibi düzenleyiniz.

```
private void Form1_DoubleClick(object sender, System.EventArgs e)
{
    Graphics Metin;
    Metin=this.CreateGraphics();
    fontDialog1.ShowDialog();
    Font Yazi_tip=new Font(fontDialog1.Font.Name ,
        fontDialog1.Font.Size,fontDialog1.Font.Style);
    SolidBrush Yazi_Rengi=new SolidBrush(Color.BlueViolet);
    PointF Yer=new PointF(30,30);
    Metin.DrawString("ANKARA", Yazi_tip, Yazi_Rengi, Yer);
}
```

Projeyi çalıştırıp form üzerine çift tıkladığınızda aşağıdaki görüntü ekrana gelecektir.

Yazı Tipi			? 🗙
Yazı Tipi: Arial O @Arial Unicode MS Tr @MS Mincho Tr Abadi MT Condensed O Agency FB O Algerian O Arial O Arial Black	Yazı tipi stili: Kalın İtalik Normal Italic Kalın Kalın Kalın İtalik	Boyut: 14 8 9 10 11 12 14 16 V	Tamam İptal
Efektler Ustü Çizili Altı Çizili	Ürnek AaBbĞğ Yazı: Türkçe	işş _	

Resim 2.8: FontDialog ile ekrana gelen Yazı Tipi iletişim kutusu

Tamam düğmesine tıkladığınızda yazının son hali Resim 2.9'daki gibi ekrana gelecektir.

Resim 2.9: Uygulamanın ekran görüntüsü

UYGULAMA FAALİYETİ

İşlem Basamakları	Öneriler
 Yeni bir Windows Application oluşturunuz. 	New Project komutunu tıklayabilirsiniz.
 Forma koordinat sistemini de kullanarak renkli bir ev resmi çiziniz. 	DrawRectangle() ve DrawLine() metotlarını kullanabilirsiniz.
 Formun sağ üst köşesine renkli bir güneş resmi çiziniz. 	DrawWllipse() metodunu kullanabilirsiniz.
Formun sol üst köşesine de "BENİM EVİM" yazısını yazınız.	DrawString() metodunu kullanabilirsiniz.

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

Aşağıdaki soruları dikkatlice okuyarak doğru/yanlış seçenekli sorularda uygun harfleri yuvarlak içine alınız. Seçenekli sorularda ise uygun şıkkı işaretleyiniz. Boşlukları uygun şekilde doldurunuz.

- 1. Grafik çizmek için kullanılan metotlar isim uzayında bulunur.
- 2. Çizimde kullanılacak koordinatları belirlemek için aşağıdakilerden hangi sınıf kullanılır?
 - A) Pen
 - B) Graphics
 - C) Pad
 - D) Point
- 3. Oluşturulan grafik şekilleri bellekten metoduyla silinir.
- 4. Şekiller formun metodunda oluşturulur.
- 5. İçi dolu olan bir dikdörtgen çizmek için aşağıdaki komutlardan hangisi kullanılır?
 A) Rectangle
 B) DrawRectangle
 - C) SolidBrush
 - D) FillRectangle
- 6. Yay çizebilmek için aşağıdaki komutlardan hangisi kullanılır?
 A) FillPie
 B) DrawPie
 C) DrawArc
 D) ArcDraw
- 7. Poligon çizmek için Point nesnesinden yararlanılır. (D/Y)
- 8. Forma yazı yazmak için metodu kullanılır.
- 9. Forma yazı yazarken koordinatları belirlemek için FontDialog nesnesinden yararlanılır. (D/Y)
- 10. İki nokta arasına çizgi çizmek için metodu kullanılır.

DEĞERLENDİRME

Cevaplarınızı cevap anahtarı ile karşılaştırınız. Doğru cevap sayınızı belirleyerek kendinizi değerlendiriniz. Yanlış cevap verdiğiniz ya da cevap verirken tereddüt yaşadığınız sorularla ilgili konulara geri dönerek tekrar inceleyiniz.

ÖĞRENME FAALİYETİ-3

AMAÇ

Oluşturduğunuz projelerin diğer bilgisayarlarda da çalışması için kurulum projesi hazırlamayı öğreneceksiniz.

Kurulum dosyalarına neden ihtiyaç duyulur? Araştırınız.

3. KURULUM

Yaptığınız uygulamaların başka bilgisayarlarda da çalışabilmesi için projelerinizi paketlemeniz gerekmektedir. Bu işlemi nesne tabanlı programınız çok kolay bir şekilde gerçekleştirmektedir. Dikkat edilmesi gereken bir nokta ise yaptığınız bir projenin diğer bilgisayarlarda da çalışabilmesi için .Net Framework kütüphanesinin o bilgisayara yüklenmiş olması gerekmektedir. Eğer .Net Framework kütüphanesi projenizi yüklediğiniz bilgisayarda yoksa hata meydana gelecektir.

3.1. Kurulum Projesi Hazırlamak

Kurulum projesi hazırlamak için yaptığınız projenin en az bir kere çalıştırılmış olması gerekmektedir. Kurulum projesi hazırlamayı daha anlaşılır olması açısından örnekle açıklayalım.

Daha önceki uygulamalarınızda kullandığınız bir projenin kurulum projesini hazırlayacağınızı ve projenizde oleDbConnection, oleDbDataAdapter ve dataSet'in oluşturulduğunu varsayınız.

🖶 Form1	_ 🗆 🗙
	FKLF
Adi	SiL
Soyadı I	VAZGEÇ
Adresi	GÜNCELLE
Telefonu :	ÇIKIŞ

Resim 3.1: Daha önce hazırlanan bir proje

- Projenizle ilgili bir kurulum CD'si veya kurulum projesi hazırlamak için Solution Explorer penceresine bir kurulum projesi dâhil etmek gerekir.
- File menüsünden Add Project komutunu ve açılan menüden New Project komutunu tıklatınız. Ekrana Add New Project iletişim kutusu gelecektir.

Add New Project		
Project Types:	Templates:	
Visual Basic Projects Visual C# Projects Visual J# Projects Visual C++ Projects Setup and Deployment Projects	Setup Project Web Setup Project Merge Module Project Project Cab Project	
Create a Windows Installer project with the aid of a	wizard.	
Name: Setup1		
Location: C:\Documents and Settings\Sef\Belgelerim\Visual Studio Projects 💌 Browse		
Project will be created at C:\Documents and Settings\Sef\Belgelerim\Visual Studio Projects\Setup1.		
OK Cancel Help		

Resim 3.2: Add New Project iletişim kutusu

- Bu iletişim kutusundan kurulum projesi hazırlayacağınız için Project Types alanından Setup and Deployment Project'i seçiniz. Templates alanından da Setup Wizard'ı seçiniz. OK düğmesine tıklatınız.
- Kurulum dosyası bir sihirbaz yardımıyla oluşturulacaktır. Name alanına kurulum dosyası için istediğiniz bir ismi verebilirsiniz. Hazırlanacak kurulum dosyası projenizin bulunduğu klasörde olacaktır.
- Sihirbaz yardımıyla kurulum (setup) projesi hazırlama işlemi beş adımda gerçekleştirilmektedir.

Setup Wizard (1 of 5)	
	Welcome to the Setup Project Wizard
-8	This wizard will lead you through the steps of creating a setup project.
	A setup project creates an installer for your application.
	The project that is created can be used immediately or further customized to add extra features not covered by this wizard.
	Click Next to create a new setup project, or Cancel to exit the wizard.
[Cancel <back next=""> Finish</back>

Resim 3.3: Sihirbazın ilk adımı

Sihirbazın ilk adımında size açıklayıcı bilgiler verilmektedir. Next düğmesine tıklatarak diğer adıma geçiniz. Choose a Project type iletişim kutusu ekrana gelecektir.

Resim 3.4: Proje tipinin seçilmesi

İkinci adımda oluşturacağınız projenin ne tip bir proje olması gerektiğini seçmeniz gerekmektedir. Eğer oluşturacağınız kurulum projesi web uygulaması olsaydı. "Create a setup for a web application" seçimini yapmalıydınız. Proje, bir Windows uygulaması olduğu için "Create a setup for a Windows application" seçimini yaparak Next düğmesine tıklatınız. Üçüncü adım olan "Choose Project outputs to include" iletişim kutusu ekrana gelecektir.

Setup Wizard (3 of 5)	
Choose project outputs to include You can include outputs from other projects in your solution.	5
Which project output groups do you want to include?	
Documentation Files from adonet01 Primary output from adonet01 Localized resources from adonet01 Debug Symbols from adonet01 Contern Files from adonet01 Source Files from adonet01	
Description:	
	~
Cancel < Back Next >	Finish

Resim 3.5: Projeye dâhil edilecek dosyaların belirlenmesi

Bu iletişim kutusunda projeye dâhil edeceğiniz dosyaların seçimi yapılmaktadır. Primary output from..... ile başlayan seçenek projeye dâhil edilmesi zorunlu olan dosyaları temsil etmektedir. Bu seçeneği seçip Next düğmesine tıklatınız.

Setup Wizard (3 of 5)	
Choose project outputs to include You can include outputs from other projects in your solution.	I.
Which project output groups do you want to include?	
Documentation Files from adonet01	_
Primary output from adonet01	
Localized resources from adonet01	
Debug Symbols from adonetU1 Content Files from adonetU1	
Source Files from adopet01	
Description:	
Contains the DLL or EXE built by the project.	~
	_
	_
	a
Cancer Sack Next > Fine	sn

Resim 3.6: Projeye dâhil edilmesi zorunlu dosyaların seçilmesi

Dördüncü adımda projenize ekleyeceğiniz Readme dosyasının veya HTML sayfasının seçimini yapabileceğiniz "Choose files to include" iletişim kutusu ekrana gelir.

Resim 3.7: Choose files to include iletişim kutusu

Bu iletişim kutusunda ekleyeceğiniz Readme dosyası varsa ekleyebilirsiniz. Bunun için Add düğmesine tıklatınız. Add Files iletişim kutusu ekrana gelecektir.

Add Files					? 🔀
Konum:	adonet01		•	← 🗈 💣 💷 -	
En Son Kullandiklarım Masaüstü Belgelerim Bilgisayarım	 bin obj adonet01 adonet01 adonet01.cspro App AssemblyInfo Benioku DataSet1 DataSet1.xsx Form1 Form1 	Dj			
Ağ Bağlantılarım	Dosya adı:	Benioku		•	Aç
	Dosya türü:	All Files (*.*)		•	İptal

Resim 3.8: Benioku dosyasının seçilmesi

Benioku (Readme) dosyasını seçip Aç düğmesine tıkladığınızda bu dosya kurulum projenize eklenecektir.

Setup Wizard (4 of 5)	
Choose files to include You can add files such as ReadMe files or HTML pages to the setup.	
Which additional files do you want to include?	
ients and Settings\Sef\Belgelerim\Visual Studio Projects\adonet01\Benioku.txt	Add
	Remove
X	
Cancel < Back Next >	Finish

Resim 3.9: Benioku dosyasının eklenmesi

Benioku dosyası eklendikten sonra Next düğmesine tıklatarak son adıma geçiniz. Ekrana sihirbazın beşinci adımı olan Create Project iletişim kutusu gelecektir.

Resim 3.10: Create Project iletişim kutusu

Finish düğmesine tıkladığınızda kurulum projeniz hazırlanmış olacak ve Solution Explorer penceresine eklenmiş olacaktır.

Start Page Form1.cs [Design] Form1.cs File S	ystem (Setup1)	$\triangleleft \triangleright \times$	Solution Explorer - Setup1 4 🗶
B File System on Target Machine	Name	Туре	5 <i>4</i> 7555
- 🦕 Application Folder	💫 Application Folder	Folder	Solution 'adonet01' (2 projects)
	💫 User's Desktop	Folder	🖻 🚰 adonet01
🦳 💭 User's Programs Menu	💭 User's Programs Menu	Folder	🕂 🖾 References
			App.ico
			AssemblyInfo.cs
			Form1.cs
			E Setup1
			🖃 🔄 Detected Dependencies
			dotnetfxredist_x86.msm
			Primary output from adonet01 (Active)
			📄 Benioku.txt

Resim 3.11: Kurulum projesinin oluşturulması

- Kurulum tamamlandıktan sonra projenizde File System penceresi açılmaktadır. Bu pencerede hiçbir ayarlama yapmadan da kurulum projeniz hatasız çalışacaktır.
- Gerek duyduğunuz ayarlamaları yaptıktan sonra Build menüsünden Build xxxx komutunu vererek kurulum projenizi derlemeniz gerekmektedir.

Resim 3.12: Kurulum projesinin derlenmesi

Derleme işleminden sonra kurulum projeniz (setup), belirttiğiniz klasörün Debug klasörü altında oluşturulacaktır.

Resim 3.13: Kurulum projesinin bulunduğu klasör

Derlediğiniz kurulum projesini çalıştırmak isterseniz Project menüsünden Install komutunu verebilirsiniz ya da Resim 3.13'teki Setup dosyasının üzerine çift tıklatabilirsiniz.

Pro	ject	<u>B</u> uild	Debug	<u>T</u> ools			
	Ado	ł		•			
	Unk	Unload Project					
	Project Dependencies						
	Project Build Order						
c	Pro	perties					
	Ins	tall					
	Unji	nstall					

Resim 3.14: Install komutu

Kurulum projesi üzerinde çift tıklatınca kurulum işlemi başlayacaktır.

3.2. Sihirbazı Kullanmadan Kurulum Projesi Hazırlamak

Sihirbazı kullanmadan da kurulum projesi hazırlayabilirsiniz. Bu işlemleri de örnek olması açısından uygulamalı olarak yapalım. Projeniz yine önceki gibi bir proje olsun.

💀 Form1	
Adı	EKLE
Sovadi	SiL
	: VAZGEÇ
Adresi	GÜNCELLE
Telefonu	ÇIKIŞ
к < 🖂 Ул	

Resim 3.15: Proje arayüzü

Projenize File menüsünden Add Project komutu ve açılan menüden New Project komutunu vererek bir kurulum projesi ekleyiniz.

Add New Project			
Project Types:	Templates:		88 EE
Visual Basic Projects	25	<u>i</u>	
Visual J# Projects Visual C++ Projects	Setup Project	Web Setup Project	Merge Module Project
Setup and Deployment Projects Other Projects	- Sing and a second sec	哥	
	Setup Wizard	Cab Project	
Create a Windows Installer project to which files can	be added.		
Name: Setup2			
Location: C:\Documents and Settings\Sef\Belgele	rim¦Visual Studio I	Projects 💌	Browse
Project will be created at C:\Documents and Settings	\Sef\Belgelerim\V	isual Studio Pro	ojects\Setup2.
	ок	Cancel	Help

Resim 3.16: Setup Project'in seçilmesi

File System penceresi projenize eklenmiş olacaktır.

Start Page Form1.cs [Design] Form1.cs File S	ystem (Setup2)	$\triangleleft \triangleright \times$	Solution Explorer - Setup2	ф Х
Sacrivege Frontisto Design Frontisto Frees Piel System Target Machine - Application Folder - User's Programs Menu	Name Application Folder User's Desktop User's Programs Menu	Type Folder Folder Folder	Solution is done to a solution Solution is done to 11 (2 projects) ⇒ ∰ adomet01 → ∰ Appico → ∯ Appico → ∯ Ap	* •
			Getup2 Getup2 Getup2 Getup2	

Resim 3.17: File System penceresi

File System penceresindeki Application Folder seçeneğinin içerisi boştur. Sihirbaz yardımıyla kurulum projesi hazırlarken bu klasörün içerisine Primary output form.... seçeneği vardı. Projeye dahil edilmesi zorunlu olan dosyaları eklemek için Application Folder üzerinde sağ tık yaparak Add komutu ve açılan menüden Project Output komutunu tıklatınız. Ekrana Add Project Output Group iletişim penceresi gelecektir.

Add Project Output Group	X
Project: adonet01	•
IDecumentation Files Primary output Localized resources Debug Symbols Content Files Source Files	
	>
Configuration: (Active)	•
Contains the Intellidoc documentation files for the project.	<
OK Cancel Help	

Resim 3.18: Add Project Output Group penceresi

Burada Primary Output seçeneğini seçip OK düğmesine tıkladığınızda Application Folder'ın içeriğine bu dosya eklenmiş olacaktır.

Start Page Form1.cs [Design] Form1.cs	File S	ystem (Setup2)	4 Þ ×
📕 File System on Target Machine		Name	Туре
		💼 Primary output from a	Output
🦳 💭 User's Desktop			
🦾 🔊 User's Programs Menu			

Resim 3.19: Primary output'un eklenmesi

Projenizin kimin tarafından oluşturulduğunu belirtmek isterseniz (firma adı ya da programın içeriğine uygun bir ad) Setup nesnesinin Author alanına bir isim verebilirsiniz.

Pr	operties	₽	×
5	etup2 Deployme	nt Project Propertie	-
•	2. 🛛 🖾		
	AddRemoveProg	(None)	-
	Author	Yazılım Grubu	
	Description		
	DetectNewerInst	True	
	Keywords		
	Localization	English (United Stat	•

Resim 3.20: Author'un belirtilmesi

- Şirket adını da yazmak isterseniz Manufacturer alanına şirket adını girebilirsiniz.
- Product Name alanına yaptığınız uygulamayı kapsayacak bir isim verebilirsiniz.
- Projenizin masaüstünde ve Başlat menüsündeki Programlar kısmında bir kısa yolunun olmasını isterseniz Application Folder seçiliyken ekranın sağında bulunan Primary Output.... üzerinde sağ tıklatın ve Create Shotcut to.... ile başlayıp proje adıyla devam eden seçeneği tıklatın. Yeni oluşturulan kısa yol için bir isim yazın. Aynı kısa yoldan bir tane daha yapın. Bu ekrana bir tane de klasör ekleyin. Klasörün adı isminiz olabilir. Bu kısa yollardan birini bu yeni klasörün içine taşıyın. Bu klasörü User's Program Files kısmının üstüne diğer kısa yolu da User's Desktop kısmına taşıyın. AlwaysCreate özelliklerini True yapmayı unutmayınız.

Start Page Form1.cs [Design] Form1.cs File System (Setup2)				
 File System on Target Machine Application Folder User's Desktop User's Programs Menu 		Name Relefon, Defteri	Type Shortcut	

Resim 3.21: Kısa yolun belirtilmesi

- Bu nesnelerin Icon özelliğinden de programa uygun bir ikon (simge) tanımlayabilirsiniz.
- Kurulum projenize sağ tıklatarak Build veya Rebuild komutlarından birini seçerek kurulum projenizi oluşturunuz.
- Hem masaüstünde hem de Başlat menüsünün Programlar kısmında uygulamanızın kısa yolunu görebilirsiniz.

UYGULAMA FAALİYETİ

İşlem Basamakları	Öneriler
Hazırladığınız herhangi bir projenize	Add New Project iletişim kutusundan Setup
bir kurulum (setup) projesi ekleyiniz.	and Deployment Projects tipini seçebilirsiniz.
Projenizin aktif dizinine projenizle	NotePad programını kullanarak
ilgili bir okuma dosyası oluşturunuz.	"BeniOku.txt" dosyasını oluşturabilirsiniz.
 Kurulum projenizi sihirbaz yardımıyla oluşturunuz. 	 Setup and Deployment Projects tipi seçiliyken Setup Wizard template'ini kullanabilirsiniz.
 Okuma dosyasını kurulum projenize ekleyiniz. 	 Sihirbazın dördüncü adımında iken Add düğmesini tıklayarak dosyanızı ekleyebilirsiniz.
Projenizin kısa yolunun hem masaüstünde hem de Başlat menüsündeki Programlar'da olmasını sağlayınız.	 File System penceresindeki User's Desktop ve User's Programs Menu seçeneklerinden kısa yolları ekleyebilirsiniz.

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

Aşağıdaki soruları dikkatlice okuyarak doğru/yanlış seçenekli sorularda uygun harfleri yuvarlak içine alınız. Seçenekli sorularda ise uygun şıkkı işaretleyiniz. Boşlukları uygun şekilde doldurunuz.

- 1. Kurulum projesi hazırlamak için Project Types alanından Setup and Deployment Project seçeneği seçilir. (D/Y)
- 2. Kurulum projesini derlemek için Build menüsünden Build XXX komutu kullanılır. (D/Y)
- **3.** Kurulum projesine dahil edilmesi zorunlu olan dosyalar seçeneğiyle belirtilir.
- **4.** Oluşturulacak kurulum projesi bir web uygulaması ise sihirbazın ikinci adımında Windows application seçilmelidir.(D/Y)
- **5.** Kısa yolların Başlat menüsündeki Programlar'da ve masaüstünde olması için özelliğinin True olması gereklidir.

DEĞERLENDİRME

Cevaplarınızı cevap anahtarı ile karşılaştırınız. Doğru cevap sayınızı belirleyerek kendinizi değerlendiriniz. Yanlış cevap verdiğiniz ya da cevap verirken tereddüt yaşadığınız sorularla ilgili konulara geri dönerek tekrar inceleyiniz.

MODÜL DEĞERLENDİRME

PERFORMANS TESTİ (YETERLİK ÖLÇME)

DEĞERLENDİRME ÖLÇÜTLERİ	Evet	Hayır
Crystal Report eklediniz mi?		
Rapor oluşturdunuz mu?		
Raporun OLE DB bağlantısını yaptınız mı?		
Raporda kullanılacak tabloyu seçtiniz mi?		
Gösterilecek alanları seçtiniz mi?		
Özel alan (Special Fields) eklediniz mi?		
Rapora başlık (Text Object) eklediniz mi?		
Forma Button nesnesi eklediniz mi?		
İkinci bir formu projeye eklediniz mi?		
Rapor görüntüleyiciyi forma eklediniz mi?		
Rapor görüntüleyicinin rapor kaynağını belirttiniz mi?		
Raporu görüntülediniz mi?		
DrawRectangle() ve DrawLine() metotlarını kullandınız mı?		
DrawEllipse() metodunu kullandınız mı?		
DrawString() metodunu kullandınız mı?		
Kurulum projesini eklediniz mi?		
Sihirbaz yardımıyla kurulum projesi oluşturtunuz mu?		
Okuma dosyasını (beni oku) kurulum projesine eklediniz mi?		
Proje kısayollarını kurulum projesine tanımladınız mı?		
Kurulum projesini derlediniz mi?		

DEĞERLENDİRME

Yaptığınız değerlendirme sonucunda eksikleriniz varsa öğrenme faaliyetlerini tekrarlayınız.

Modülü tamamladınız, tebrik ederiz. Öğretmeniniz size çeşitli ölçme araçları uygulayacaktır, öğretmeninizle iletişime geçiniz.

CEVAP ANAHTARLARI

ÖĞRENME FAALİYETİ-1 CEVAP ANAHTARI

Doğru
Doğru
From an Existing
Report
CrystalReportViewer
В
PrintTime

ÖĞRENME FAALİYETİ–2 CEVAP ANAHTARI

1	System.Drawing
2	D
3	Dispose()
4	Paint()
5	D
6	С
7	Doğru
8	DrawString()
9	Yanlış
10	DrawLine()

ÖĞRENME FAALİYETİ-3 CEVAP ANAHTARI

1	Doğru
2	Doğru
3	Primary
	Output From
4	Yanlış
5	Project -
	Install
6	AlwaysCreate

KAYNAKÇA

- YANIK Memik, "Microsoft Visual C#.NET", Seçkin Yayıncılık, Ankara, 2004.
- > ZENGİN Abdullah, "Visual C# 2005", Nirvana Yayınları, Ankara, 2006.
- ZEKİ Yasemin, "Adım Adım C++ Uygulamaları", Nirvana Yayınları, Ankara, 2006.
- DEMİRLİ Nihat, İnan YÜKSEL, "Visual C#.Net 2005", Palme Yayıncılık, Ankara, 2006.
- KARAGÜLLE İhsan, "Visual C#.Net Başlangıç Rehberi", Türkmen Kitabevi, İstanbul, 2004.